

άνθρωπο, πρέπει βέβαια να κρατούσατε και στον έκηρυστικό τους τρόπο, και για τοίχο ίσα ίσα ο Λόγος της τραγωδίας παρουσιάζονταν, όχι πρόχειρος και πεζός, με το ιδιαίτερο χόρεμα του μέτρου και του στίχου φροντισμένος. Της τέτοιας μετρομητρικής και ψυχολογικά ρυθμισμένης απαγγελίας ή ε-
 γραφογής, θά έφερνε στο τελευταίο οικητικό γανέ-
 ρωμα του έργου του Σοφοκλή, τ' αποτέλεσμα της καθαράς προφοράς, σαν πρώτο και κύριο καλλιτε-
 χνικό μέσο της επιτυχίας.

Αν ή τραγωδία στα παλιά εκείνα χρόνια, έγρασε σε άμύμητο μεγαλείο, λίγο δε συντέλεσε ή λαϊκότητα του θεάτρου της αρχαίας Αθήνας, κ' ή τέλεια ανταπόκρισή του στη θαυειά και πλατειά αισθαντικό-
 τητα της άπλης ψυχής ενός δόλακερου λαού. Κ' έτσι το δράμα σαν ανώτερης κοινωνικής ανάγκης ανά-
 θεσμα, έκλεισε μέσα του την πνοή της τραγής επο-
 χής του, και παράδωσε την ουσία της ολόβολη στην αιωνιότητα. Το μεγάλο αυτό πολιτιστικό παράδει-
 γμα, που δώσατε με την τέχνη του τραγικού λόγου οι παλιόι Έλληνες, αθασίλευτο γεμίζει όλους τους καιρούς. Οι αιώνες που περάσατε το δυναμώσατε την άξια.

Σήμερα που ή ανθρωπότητα παίρνει άπάνω της έναν άγώνα γιγαντίο, ενάντια του ίσα με τώρα κόσμου της δεσποτείας και της αυταρχικότητας, κόσμο, που για να κρατήσει στον έναν του τα υλικά μέσα, αλυ-
 σόθενε το λαϊκό πνεύμα απ' όλες τις μεριές, — είναι καιρός κι όσοι υλιδοξοίητε την αναγέννηση του θεά-
 τρου μας, να μην παραβλέφουμε να στρίψουμε γλή-
 γηρες και συνεργασίες, προς το θέμα το φυσικό κι αναπόφευγο, που θά τους βοηθήση να σιμώσουν την όνειρεμένη άκρογαλιά της καλλόβολης τους προσάδειας. "Ετσι μονάχα είναι δυνατό να μη σή-
 σουν άδοξα, εργασία που γίνεται με ειλικρίνεια και κόποι άξιοι για μεσιότερους καιρούς.

ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ

ΤΟ ΡΙΖΙΚΟ ΜΑΣ

.... et mon sort á ton sort s'unit

Jules Carrara.

Σά μίς ειδη ή Μοίρα έτσι αγαπημένο
 να περνούμε μπρός της, δίχως πίκρα κι ένια.
 στέκει μίς κοιτάζει και με φούρια δένει
 άργαλιό άσημένο, με χρυσά τά χτένια.

Τρίζουνε οι πατήρες κι' αρχινά να φράνει,
 από σέ το φάδι κι' από με σημόνι,
 το κρουστό πανί της για να κάνει, παίρνει
 το διασίδι φέβγει σαν πουλι φτερόνει.

"Ερχεται και πίνει βιαστικά ή σαγίτα,
 λούλουδα κι' άγάπες στο πανί στορίζει
 κοίτα, αγαπημένο. τα πλουμίδια, κοίτα....
 Και τραγουδι ολόγλυκο ή νυφάντρα αρχίζει,
 σά μίς βλέπει ταιρι τόσο λατρεμένο:
 «Νά το ριζικό σας για πάντα δεμένο».

Σάμος—Βαθύ

ΣΙΤΣΑ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ

ΑΠΟ ΤΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΤΕΧΝΗ

ΤΑ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ - ΜΟΥΣΕΙΑ

Αγαπητέ μου «Νουμά»,

Έγραφε στις έφημερίδες, ότι ή Ι. Σύνοδος στυ-
 πεύει να διαλύση τα μοναστήρια, γιατί λένε πως οι
 καλόγηροι δέν έχουνε κανένα σκοπό και πως άκόμη
 είναι άδικο να ξοδεύουν γι' αυτούς τόσα χρήματα.

Δέν είναι δικό μου θέμα να μιλήσω για την από-
 φαση αυτή. Μονάχα σαν καλλιτέχνης και Βυζαντινο-
 λόγος, που πονώ γι' αυτά τα τιμημένα ιερά λείψανα,
 σās γράφω το γράμμα αυτό δείχνοντας ένα μεγάλο
 κίνδυνο που σέ λίγο θά προβάλει, με κίνδυνο μεγάλο
 και άνυπόφορο, και μιá καταστροφή για την όποια
 θά μās βρίζουν οι άπόγονοι μας, όπως έμεις βρίζου-
 με εκείνους τους πρόγονούς μας οι όποιοι άφήκαν να
 κατασραφούνε τόσα, με τόσα καλλιτεχνικά λείψανα
 στις άπειρες εκκλησίες και τα μοναστήρια της πα-
 τριδας μας.

"Όπως σās είναι γνωστό—ή αν δέν είναι, σās το
 λέω έγώ που τα είδα με τα μάτια μου—μετά την
 "Αλωση της καμαρωμένης μας Πόλης αναγεννήθηκε
 στην Ελλάδα μιá μεγάλη και θαυμαστή βυζαντινή
 τέχνη και αναδείχτηκαν ζωγράφοι άντάξιοι των άλλων
 συναδέλφων των στη Δύση, του Δύρορε, του Φράνς
 "Αλς, του "Αλντόρφερε, του Ι. Φουκκέ, του Ε. Λέ-
 Σιέρ και τόσων άλλων.

Τά μοναστήρια λοιπόν αυτά που ζητούν τώρα να
 διαλύσουν, μέσα στους κόλπους των περικλείουν τους
 θησαυρούς αυτούς, που είναι πολύτιμοι όχι μόνο για
 την καλλιτεχνική τους άξια, αλλά και την άρχαιολογι-
 κή σημασία, και άκόμη περισσότερο, όπως έγραψα
 και στο «Έθνος», για το θρησκευτικό των πατέρων
 μας. Είναι καθαυτό Μουσεία της Βυζαντινής τέχνης
 και εικονογραφίας, που άξίζουν πολύ περισσότερο απ'
 ό,τι φαντάζονται οι άπλοϊκοί δεσποτάδες μας. Δέν κα-
 τακρίνω το μέτρο του περιορισμού των μοναχών. Θέ-
 λω μονάχα να πώ πως προτίτερα πρέπει να φροντί-
 σουν να λάβουν μέτρα για να σώσουν τα κειμήλια
 αυτά που θά κατασραφούν μόνο τους άσφαλώς εάν
 άφεθούν σε μοναστήρια που θά διαλυθούν. Μα θά
 μου πής, που ξέρεις του λόγου σου πως θά καταστρα-
 φούν; "Απλούστατα. "Εχω για παράδειγμα χιλιάδες
 τέτοιων μουσείων-μοναστηριών, τα όποια όταν διαλύ-
 θηκαν καταστράφηκαν κ' έγιναν ομαδία. Εάν γυ-
 ρίσεις τα νησιά του "Ιονίου και τη λοιπήν Ελλάδα θά
 δής πόσα τέτοια έρεπια άκόμη σε κάνουν να λυπη-
 θείς και να κλάψεις. Σ' αυτήν έδω άκόμη την "Αττική
 και πάρα πέρα στην Εύβοια, ύπάρχουν μοναστήρια
 κατάγραφα, γιομάτα δηλαδή από κάτω ως πάνω με
 εικόνες τοιχογραφίες «εφ ύγραφ» ή «δι' ύγραφ» ή και
 με σών άκόμη, μεγάλης άξιας, έγκαταλειμμένα και
 σφραζόμενα. Νά, γύρω μας, στον ελαιώα της "Αττι-
 κής, στον Ύμητο και στην άλλη περιχώρο σώζονται
 μοναστηριάκια πάμπολλα, καθώς και μεγάλες μονές,
 όπως είναι ό "Αη-Γιάννης ό Θεολόγος, ό "Αη-Γιάννης
 ό Κυνηγός, ό "Αη-Γιάννης ό Προδρόμος, ή Καισα-
 ριανή, ό Καροάς, ό Κουταλέας, ή "Όμορφη "Εκκλη-